

Školáček Ovčáráček

1. číslo 2018/19

školní časopis

25.9. Šel tudy, měl dudy

To je název hudebně výchovného pořadu, se kterým přijeli učitelé ZUŠ ze Žďáru nad Sázavou. Přivezli si 18 hudebních nástrojů – flétny, klarinet, basklarinet, saxofony, violoncello, kytara, heligonka, bicí, na které zahráli řadu známých melodií a předvedli, co s nimi dovedou. Největším zážitkem nejen pro nás, ale i pro naše učitele byla určitě hra na dudy. Pořad měl velký úspěch. Nejvíce se mi líbilo, jak pan učitel rozebíral klarinet a hrál na menší a menší části.

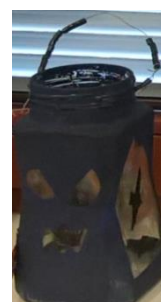
- Eliška Šturmová -

23.10. Den se strašidly a skřítky

A opět je tu podzim. Období dýní a strašidel. U nás ve škole jsme měli Den strašidel. Těšili jsme se na zábavné vystoupení, ale hlavní představitel dostal chřipku. To se někdy stává. Museli jsme se tedy spokojit se soutěží ve výrobě strašidelných lucerniček, což nás docela bavilo. Každý si mohl z domova přinést materiál, který bude potřebovat. Někdo přinesl krabičku, někdo skleničku a také svíčky na baterii. Z toho jsme potom vyráběli strašidelné lucerničky. Měli jsme dvě hodiny na to, bychom si je ozdobili. Některé se opravdu moc povedly. Sami jsme si tajným hlasováním zvolili vítězné výrobky.

- Aneta Vejsadová -

30.11. Rozsvěcení stromečku

Před rozsvícením stromečku jsem přišla s rodiči k hasičárně a za chvíli vyšel lampiónový průvod. Zúčastnilo se hodně lidí. Po skončení průvodu jsme nastoupili na připravené pódium. Nejdříve promluvil pan starosta a po něm pan farář. Potom jsme zazpívali koledy. Zpívali jsme společně s dětmi z mateřské školy. Jako vždy jsme na závěr zarecitovali a rozsvítil se nám vánoční strom. Tímto nám začal předvánoční čas.

- Andrea Jirovcová -

7.12. Peklo Čertovina

Výlet do zábavného komplexu, který je jediným v Evropě, jsme si naplánovali na dobu, ve které jsou postavy čertů velmi populární. Čertovina předčila naše očekávání. Každý detail tam mají majitelé promyšlený – od prostorů pekla v podzemí až po restauraci, a nebo sociální zařízení nad peklem. Celý program je připraven tak, aby se pobavili děti i dospělí. Herci byli výborní a vtipní.

Návštěva Pekla Čertovina nás neklamala a opravdu jsme ji užili.

- JB -

10.12. Zpívanky v kostele

Písničky a básničky na program do kostela jsme se učili několik měsíců. Kostel byl úplně plný diváků. Mě trochu bolelo v krku, a tak jsem moc nemohl zpívat. Ale na konec se nám to povedlo, stejně jako na rozsvěcení vánočního stromu. V kostele ten zpěv vždycky krásně zní. Byli jsme tak skvělí, že nám všichni diváci dlouze tleskali. Některé maminky a babičky byly dojaté. A pak jsme šli domů a libovali jsme si, jak se nám to povedlo.

- Martin Mejstřík -

září – květen

Sazka Olympijský víceboj

Pravidelně se účastníme projektu Sazka Olympijský víceboj. Je určený základním školám a odpovídajícím ročníkům víceletých gymnázií, které se mohou do projektu zapojit v hodinách tělesné výchovy. Pro první stupeň základní školy je určeno plnění osmi disciplín. Disciplíny plníme v hodinách tělesné výchovy, paní učitelka zapisuje výsledky a vkládá je na stránky Sazka víceboje. Kdo splní všechny disciplíny, obdrží diplom s hodnocením svých výsledků. Také tam najde doporučení, které sporty jsou pro něho nejvhodnější.

Disciplíny: běh 500 m, běh 60 m, skok do dálky z místa, postoj čápa (rovnováha), hod míčem do dálky (v sedu – výbušnost), T-běh, sedy-lehy, hluboký předklon. - JB -

Další akce naší školy:

- ❖ Zahájení školního roku – jízda mašinkou
- ❖ Přírodovědná soutěž: Není zvíře jako zvíře na 2. ZŠ Kolín
- ❖ Den vzniku Československa
- ❖ Okresní kola matematických soutěží
- ❖ Divadlo Kolín: Pipi Dlouhá punčocha
- ❖ Předvánoční exkurze Muzeum Kolín

Co mě baví

Mě baví tancování. Je to zábava. Tancovat se učím v kolínské ZUŠ u paní učitelky Jolany Burešové. Je to super učitelka.

Naposledy jsme připravili představení Vaiana. Bylo to dost náročné zapamatovat si všechny pohyby a kroky, naučili jsme se i stepovat. Kostýmy jsme si objednali na internetu a byly moc krásné. Představení Vaiana jsme několikrát hráli v Divadle v Kolíně a mělo opravdu velký úspěch. Chodím na tancování už šest let a stále mě to baví.

- Dita Ozierancová -

Příroda na podzim

Název posledního podzimního měsíce jasně označuje nepřehlédnutelný jev - padání listů ze stromů a keřů. První listů shazuje např. bříza, jasan, dub zimní si je zase po celou zimu ponechává. 'Neopadavost' u některých našich dřevin, jakými jsou např. brusinka (celým jménem brusnice brusinka) nebo medvědice léčivá a většina jehličnatých dřevin, není absolutní. K výměně listů u těchto dřevin po určité době také dochází.

Proč je listů na podzim barevné? Všichni jistě víme, že zelené zbarvení listů je způsobeno chlorofylem (tato barviva získala svůj název z řeckého chloros - zelený). Ten v době vegetace zachycuje sluneční energii a díky fotosyntéze vytváří látky důležité pro stavbu rostliny. Není to ale jen chlorofyl, který je v listech obsažen. Je v nich i několik žlutých a oranžových barviv. S odcházejícím létem klesá aktivita fotosyntézy a pomalu se začíná rozkládat i zelený chlorofyl. Ten uvolňuje místo pro žlutá a oranžová barviva, která se nazývají karotenoidy. Tato barviva jsou proti rozkladu podstatně odolnější a zůstávají proto v listech i po rozkladu chlorofylů.

Změna ve zbarvení není jedinou změnou, která se v listech před příchodem zimy odehrává. Ostatní změny jsou sice na pohled méně nápadné, nicméně jsou pro rostliny životně důležité. V listech se nachází mnoho důležitých látek - cukrů, bílkovin a minerálních látek, které by byly po opadu listů ztraceny. Proto je před tím, než list opadne, alespoň část těchto látek odvedena z listů do vytrvalých částí rostliny, do větví, kmene a kořenů, kde jsou po dobu zimního klidu uloženy. V jarním období, kdy stromy raší, jsou tyto zásoby opětovně využity ke tvorbě nových listů a květů. Poté, co jsou látky z listů odtransportovány, listy opadávají. V tomto období jsou již dřeviny připraveny na přežití nepříznivých podmínek zimního období. – Eliška Šturmová -

<https://www.priroda.cz/clanky.php?detail=468>

28.říjen – 100 let od vzniku Československé republiky

V letošním roce si připomínáme velké výročí vzniku Československé republiky. Do školy nám přibyla dřevěná loutka Lipáček, vyrobená z lipového dřeva. Lípa je náš národní strom. Lipáček nám pomáhal poznávat státní symboly a seznamoval nás s Českou republikou a její historií. Ve škole jsme si několikrát připomněli tento důležitý den a také jsme jeden den věnovali tomuto výročí. Povídali jsme si, kdo se zasloužil o vznik republiky, co se dělo, a nakonec jsme si v testu vyzkoušeli svoje znalosti o historii, ale i o současnosti našeho státu.

Ke vzniku Československa došlo 28. října 1918, na konci 1. světové války, po rozpadu Rakouska-Uherska.

K obvyklým projevům vládního svátku patří jmenování generálů prezidentem, účast prezidenta na vojenské přísaze Hradní stráže či udílení státních vyznamenání ve Vladislavském sále na Pražském hradě.

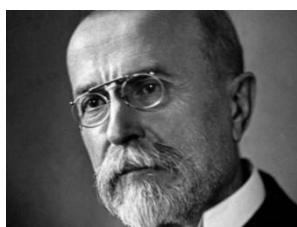
Po rozdělení Československa na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovenskou republiku, se na Slovensku přestal tento svátek slavit. Historikové, další odborná veřejnost i běžní občané však považují toto datum za zásadní v moderních dějinách našeho státu a českého národa.

Důležitou událostí byla generální stávka 14. října 1918, kdy se mezi lidmi rozšířila zpráva o vzniku samostatného státu. 28. října večer byl skutečně samostatný stát Čechů vyhlášen. Slovinci se připojili o dva dny později Martinskou deklarací a o rok později se připojila Podkarpatská Rus. Území tehdejšího nově vzniklého státu zahrnovalo Čechy, Moravu, České Slezsko, Slovensko a Podkarpatskou Rus. Prvním prezidentem byl zvolen Tomáš Garrigue Masaryk. Československý stát pak kromě období druhé světové války existoval s různými obměnami až do roku 1993, kdy došlo k jeho rozdělení.

Hlavními představiteli, kteří se zasloužili o vznik samostatného Československa se stali Tomáš Garrigue Masaryk, Milan Rastislav Štefánik a Edvard Beneš.

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK

je největší politickou postavou novodobé české historie. Na prvního československého prezidenta, který je považován za vzor pracovitého, zásadového a čestného muže, se dodnes odvolává nejeden veřejný činitel. Tomáš Garrigue Masaryk si však svou obsáhlou činností vydobyl slávu a uznání nejen ve své vlasti. Po prvního československého prezidentovi byl například v roce 1998 nazván Kancléřský soud ve Filadelfii, kde Masaryk 26. října 1918 vyhlásil nezávislost Československa. Jeho jméno nese také jedno z náměstí v hlavním městě Mexika, kde se nachází i Masarykova socha. U nás zdobí jeho socha například nádvoří Pražského hradu nebo zámek v Lánech. – Patrik Bolek –

mapa Československa – rok 1918

KDE SE VZAL HALLOWEEN?

Halloween (nebo Hallowe'en, ale nikoliv Helouvín, Helloween nebo Haloween) je původně keltský svátek, který se slaví v USA, Kanadě, Velké Británii, Austrálii a v dalších anglosaských zemích. Datum Halloweenu je každý rok stejný, slaví se 31. října, den před křesťanskou slavností všech svatých. Mezi symboly Halloweenu patří dýně, kostýmy, masky a strašidelná výzdoba. Název halloween je zkratkou spojení All Hallows' Eve, kterým se ve staroangličtině označoval předvečer dne všech svatých. Lidé si ten den připomínají své zesnulé předky. První zmínky o svátku sahají přibližně do roku 1745, jméno se v průběhu let komolilo, až vznikl Halloween. Do Ameriky se Halloween rozšířil s masovou imigrací Irů a Skotů v 19. století.

SYMBOLY

Vydlabané dýně jsou nejznámější symbol Halloweenu, svíčky se do nich vkládaly, aby usnadnily koledníkům orientaci v temných ulicích. Co nejstrašidelnější obličej na dýni má odhánět zlé duchy. V USA je oranžová dýně známá jako jack-o'-lantern nebo jack o'lantern. Zajímavé je, že Skotové a Irové původně vyřezávali tuříny (představte si řepu). S dýní přišli imigranti z Ameriky, neboť se lépe vydlabává a výsledek je strašidelnější.

Masky a kostýmy sloužily slavicím Keltům k matení zlých duchů. Lidé v té době věřili, že strašidelnými převleky duchy zmatou a oni je nechají být. Američané se začali převlékat do kostýmů počátkem 20. století, tentokrát již pro zábavu.

Kočka byla za posvátnou bytost považována již Egypťany, kteří ji uctívali jako bohyni úrody. Ve středověku byly černé kočky vnímány jako mazlíčci čarodějnic, a tak jako symbol Halloweenu přetrvaly dodnes. - Aneta Vejsadová -

<https://chcidoameriky.cz/svatek-halloween-symbols-zvyky-a-tradice>

Podzimní čas je spojený se strašidly a dalšími nadpřirozenými bytostmi. Co víme třeba o upírech?

KDE SE VZALI UPÍŘÍ?

Upír či vampýr je legendární bytost živící se životní silou, zpravidla krví, živých. V evropské kultuře se jedná o nemrtvé, kteří často navštěvují své příbuzné a milované a způsobují potíže či smrt v místech, která obývali za svého života. Představa upíra vychází především z lidové víry Balkánu a východní Evropy, kde je však tato bytost zpravidla oteklá a má zarudlou či tmavou kůži.

Jak vznikl název upír?

Moderní představa bledého a vyzáblého upíra, vychází z literatury, především z povídky The Vampyre Johna Polidoriho z roku 1819 a nejznámějšího díla s touto tematikou – románu Drákula Brama Stokera z roku 1897. Postava upíra se stala hlavním prvkem hororového žánru v knihách, filmech i televizních seriálech, oblíbeným i na počátku 21. století.

Vzhled upírů

Upír měl podobu člověka bez kostí nebo i bez nosu, mohl mít hnědé, zelené nebo červené oči (v případě hladovění měli upíři oči černé) a kovové zuby, případně bylo jeho tělo pokryto srstí (jako u vlkodlaka). U východních Slovanů mohl mít zmijí jazyk, mohl být slepý nebo hluchý. U Bulharů nabíral někdy i zvířecí podobu: rýsa, vlka, myši, zmiže, kozy nebo bílého koně. Pokud byla upírem (potažmo upírkou) žena, vynikala nad jiné svou neobyčejnou krásou a výjimečností. Její tvář byla mrtvolně bledá, vlasy byly černé jako havraní křídla, rty rudé jako čerstvá krev a při pohledu do jejích tmavých (či rudých) očí jste mohli vidět celou panenku.

Vlastnosti

Upíři se ve svých možnostech silně lišili. Jejich působnost mohla být omezena jen na dobu noční, (kletba slunce a měsíce) kdy strašili své blízké, škodili domácím zvířatům (pili krev). Ráno znovu odcházeli do hrobů, protože kdyby je zasáhl sluneční paprsek, rozprskli by se a zůstala by po nich jen krvavá skvrna. Jako první příchod upíra do vesnice ucítily psi (začali štěkat) a dobytek, který se začal plašit.

Upír neumírá stářím a je velmi obtížné jej zahubit. Mohl shořet, ale jakmile se napil krve, tak mu bylo lépe. Živí se lidskou krví, krev zvířat sice rovněž poslouží, ale oslabuje ho.

V některých oblastech se upíři neomezovali ve své působnosti jen na noční dobu. Věřilo se, že žijí mezi normálními lidmi (nejčastěji jako obchodníci nebo řezníci) a do hrobu se musí uložit jen v určitý den v roce.

– Šimon Černý –

*Toto je skutečný portrét krutého hraběte
Vlada III. neboli Drakuli.*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Upír>

<http://nadprirozenysvet.blog.cz/1812/co-je-to-upir>

DALŠÍ ZÁHADY A ZAJÍMAVOSTI

Jezero Loch Ness

Je druhé největší jezero ve Skotsku. Jezero Loch Ness se nejvíce proslavilo díky svému údajnému obyvateli, nejznámějšímu kryptozoologickému zjevení, lochnesské příšeře tzv. Nessie, jež vypadá jako plesiosaurus. Příšera by měla měřit asi 15-20 metrů, má třímetrový krk a na hlavě výrůstek, který připomíná roh. První spatření příšery v tomto jezeře se traduje už ze 6. století.

Poprvé byla Nessie vyfotografována v roce 1933 Hughem Grayem. Tato dosti nejasná fotografie byla později označena za podvrh. Šlo prý o fotografii labradorského psa. Nejslavnější záběry Nessie pořídil Tim Dinsdale v roce 1960, po přezkoumání byly prohlášeny za pravdivé. Tyto záběry vyvolaly novou loveckou horečku na Nessie. V roce 1982 zkoumalo jezero sonarem 1500 hodin 150 odborníků. Zaznamenali 40 kontaktů ukazujících na tvory velkých rozměrů. Satelitní snímky ukazují rovněž nález předmětu, který se velmi podobá neznámému tvorů.

- Šimon Černý -

https://cs.wikipedia.org/wiki/Loch_Ness

UFO = (z anglického Unidentified Flying Object = neidentifikovaný létající předmět)

Většina pozorovaných UFO (uvádí se okolo 90 – 97 %) má vysvětlitelný původ, existuje však řada pozorování, kde se nepodařilo příčinu hlášeného jevu určit.

CO JE Tedy UFO?

Neidentifikované létající objekty se obecně třídí do několika skupin. Dělení podle tvaru:

UFO diskovitého, oválného nebo talířovitého tvaru (Létající talíře)

UFO trojúhelníkového tvaru (Černé trojúhelníky)

UFO podlouhlého válcovitého tvaru (Doutníkové UFO)

UFO jiných tvarů (bumerangový, sférický, diamantový, srpovitý, vejčitý, kulový, foo fighter a další)

UFO, Jakobsdal, Linköping, Švédsko

Většinu pozorovaných UFO lze přirozeně vysvětlit např.

pozorování letadel zvláště při startu nebo přistávání, pozorování raket, družic často v okamžiku jejich zániku v atmosféře, atmosférické jevy jako neobvyklý tvar mraků, sluneční a měsíční halo, polární záře, krystalky ledu ve vysokých vrstvách atmosféry a mnohé další: astronomická tělesa – Měsíc, planety (hlavně Venuše), hvězdy..., kulový blesk, hořící bahenní plyny, pád meteoru, světla reflektorů nebo laserových efektů odražená mraky, vzdálený ohňostroj..., hejna tažných ptáků, halucinace, fotomontáže či vytváření falešných důkazů, chyba na fotografickém materiálu atd.

Shromaždiště UFO

Místa s častým výskytem UFO jsou někdy označována jako "shromaždiště UFO".

Mezi místa s největším výskytem UFO ročně se řadí města Peking, Brusel, Washington D. C. a město a okres Los Angeles.

Halo = úkazy, které vznikají odrazem či průchodem slunečních, respektive měsíčních paprsků drobnými ledovými krystaly v atmosféře

– Šimon Černý -

<https://cs.wikipedia.org/wiki/UFO>

Jak vznikla vánoční koleda

Vánoce si bez vánočních koled neumíme představit. Většina z nich vznikala před mnoha lety. Slovo koleda pochází z latinského Calendae. Tak se říkalo dnům, v nichž se slavil zimní slunovrat, a to dávno před křesťanstvím. Písně s vánoční tematikou se už věky těší přízni posluchačů i tvůrců. A vznikají i nové hity.

Během slunovratu obcházeli pohanští kněží domy a zpívali rituální zpěvy, které měly přinést štěstí a blahobyt. Odměňování byli různými obětinami. Stejný zvyk si posléze osvojili křesťanští kněží, oslavující narození Krista.

V Čechách je starodávný obyčej koled doložen ještě z předhusitské doby ve spisu Štědrý večer mnicha Jana z Holešova.

Koledy jako vánoční písně zpívané dětmi a chudými, prosíci o výslužku, jsou až dílem středověku. Jejich původ najdeme v jednoduchých duchovních zpěvech, které zapůsobily na věřící při bohoslužbě natolik, že začali tvořit podobné písně. Podle legendy je autorem první koledy svatý František z Assisi. Koledy byly vlastně prvními písněmi v českém jazyce. Měly přitažlivou a nenáročnou melodii a prostý text. Základním motivem byla radostná novina narození Spasitele, buzení pastýřů, pouť Tří králů do Betléma, prosba o dárek i přání dobré úrody hospodáři.

Na koledu se chodilo o Štědrém večeru, na svátek sv. Štěpána, na Nový rok, o dni Tří králů i na Hromnice.

Velice známým tvůrcem koled se stal Jan Ryba. Byl to český hudební skladatel. Sbíral lidové písně a sepsal je do sborníků českých písní. Jeho nejslavnější a dodnes nejhranější skladbou pro vánoční období je Česká mše vánoční.

Ani dnes, kdy už koledování v podstatě zaniklo, asi nenajdeme člověka, který by nezanotoval žádnou koledu. Třeba: Neseme vám noviny, Narodil se Kristus Pán, Půjdem spolu do Betléma, Veselé vánoční hody, Jak jsi krásné neviňátko. My jsme si jich už spoustu zazpívali při každoročním rozsvícení stromu a při Zpívánkách v kostele. – Jakub Radoňský –

<https://zena-in.cz/clanek/o-puvodu-koled>

<https://www.ireceptar.cz/zajimavosti/koledy-a-vanocni-pisne-pruvodci-stedreho-vecera.html>

V AŘÍME

Kaštanová nádivka

Jedlé kaštany patří k zimě a jejich chuť ozvláštňuje nádivku. Spolu se šalvějí jde o dokonalou kombinaci. Nádivku můžeme plnit do krůty, ale lepší je, když se nádivka peče zvlášť. Je pak křupavější a je možné ji ještě doplnit třeba slaninou nebo šunkou prosciutto. Nádivku zapékáme ve vymazané formě na muffiny. Na nádivku budete potřebovat:

- 150 g jedlých kaštanů (upečených a vyloupaných nebo hotových v konzervě nebo fólii)
- 1 menší cibuli, nejlépe šalotku
- 200 g mletého vepřového masa
- 1 vejce
- mořská sůl, čerstvě namletý pepř
- trochu strouhanky
- nasekaná čerstvá šalvěj a tymián podle chuti

Kaštany propícháme nožem a dáme na plech asi na 10 minut zprudka opéct, oloupeme je a nasekáme. Na másle zpěníme nejmenno nakrájenou cibuli, přidáme kaštany a lehce opražíme. Přendáme do mísy a necháme zchladnout. Přidáme mleté maso, vejce, koření, bylinky a trochu strouhanky. Vytvarujeme kuličky, navrch ozdobíme plátky šunky prosciutto (sušená šunka) a dáme do vymazané formy na muffiny zapéct asi na 30 minut. Podáváme s pečenou krůtou či kuřetem.

Vybraly: Eliška Šturmová a Aneta Vejsadová

PRO CHYTRÉ HLAVY

1. Těžší kulička

Na stole leží 9 na pohled stejných kuliček. 1 kulička má větší hmotnost než ostatní. Na váze můžeme vážit pouze 2x. Máme váhu s dvěma miskami (na každé straně jedna)

Otázka: Jak najdeme těžší kuličku?

*Když jsou stejné, je to ta poslední...
3. skupině. => zbyly 3 kuličky (těžší skupina). Vybereme 2 kuličky a zvážíme.
Zvážíme 2 skupiny. Pokud je jedna skupina těžší, kulička je tam. Pokud ne, kulička je ve
Kuličky rozdělíme do tří skupin (po třech).*

Řešení:

2. Koza, vlk a zelí

Martin se vrací domů z trhu společně s vlkem, kozou a zelím. Dojde na břeh, kde má malou loďku, do které se vejde jen on a s ním buď vlk, koza, nebo zelí. Určitě se tedy bude muset několikrát vracet. Problém je, že když nechá společně na břehu vlka a kozu, tak vlk sežere kozu. Když nechá na břehu kozu a zelí, tak koza sežere zelí. To samé platí i o druhém břehu na který bude všechny převážet. **Otázka: Jak převez Martin všechny na druhý břeh, aniž by vlk sežral kozu a zelí zůstalo celé?**

Vybral: Ondřej Prášek

*Řešení:
Nejdříve převez kozu, zpět nic. Pak převez vlka, zpět vezme kozu. Kozu tam nechá a převez zelí. Zpět nevez nic a tam převez opět kozu.*

DOKONČI VTIP - řešení najdeš v tajence

Včera jsem spálil 1200 kalorií.

Zapomněl jsem _____ .

Kolotoč a atrakce jsou na

Jaké květiny jsou bílé?

Jaké zvíře je pruhované?

Jaké je nejstudenější roční období?

Déšť a sluníčko vytvoří

Chmelový nápoj je

Který pták neumí létat?

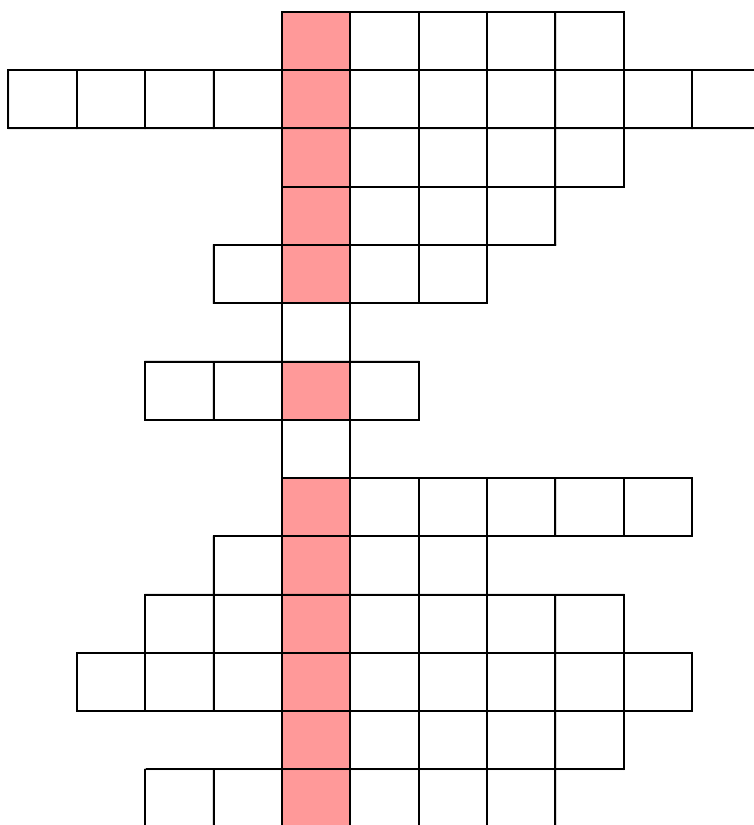
Nepřítel princezen je

Pokrývka hlavy?

Zábavný prvek, který bývá na hřišti.

Strašidlo

Slunce nám dává teplo a

Vytvořila: Aneta Vejsadová

Šťastný rok 2019

